

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **M. A.,**
státní příslušnost: Ruská federace,
zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2019, č. j. CPR-18736-2/ČJ-2018-930310-V246,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2019, č. j. CPR-18736-2/ČJ-2018-930310-V246, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.228,- Kč k rukám JUDr. Matěje Šedivého, advokáta, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „s. ř.“), zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 5. 2018, č. j. KRPA-194252-22/ČJ-2018-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění z území členských států Evropské unie na

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.

jeden rok dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

2. Žalobce namítl, že se správní orgán nezabýval právy plynoucími z podané žádosti o polské pobytové oprávnění; zůstalo nezjištěno, zda žádost o polské pobytové oprávnění negeneruje žalobci právo krátkodobého pobývání v ostatních státech Evropské unie. Pokud by tato informace byla cestou spolupráce s polskou migrační autoritou ověřena, teprve poté by bylo možné posuzovat, v jakém rozsahu žalobce porušil pobytové povinnosti. Žalovaný mohl řízení vést podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona o pobytu cizinců, čímž by přenesl důkazní břemeno ohledně prokázání pobytu či víza na území smluvních států. To však žalovaný neučinil a řízení vedl podle § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. že žalobce pobýval za území České republiky bez víza či pobytového oprávnění. Pokud bylo zjištěno pouze to, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, pak tomu bylo až od 24. 5. 2018, tj. pouze několik hodin. V souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců se pak jedná o nepřiměřeně tvrdé opatření. V případě nelegálního jednodenního pobytu je rozhodnutí o správním vyhoštění zcela nepřiměřené (zvláště je-li předpokládáno, že žalobce má legální status na území Polska). S ohledem na uvedené žalobce navrhnul, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že námitky v ní obsažené jsou obdobné jako námitky v odvolání, a proto plně odkázal na napadené rozhodnutí; navrhnul tak zamítnutí žaloby.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti:
5. Žalobce byl dne 24. 5. 2018 zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, neboť při kontrole bylo zjištěno, že se na území České republiky nachází bez platného víza či oprávnění k pobytu. Téhož dne bylo se žalobce zahájeno správní řízení podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce pobývá na území České republiky bez platného víza či pobytového oprávnění. Žalobce dne 24. 5. 2018 uvedl, že do schengenského prostoru vstoupil naposledy dne 10. 9. 2017, kdy přicestoval vozidlem, aby si v Polsku našel práci. Nyní se v Polsku vede řízení o jeho žádosti o povolení k pobytu. Žalobce do České republiky přicestoval za kamarádkou, přičemž si myslel, že když může být na území Polska, pak rovněž může být na území České republiky tři dny. Do České republiky žalobce přicestoval dne 24. 5. 2018 v 1:00. Do České republiky přicestoval s mužem, který měl stejnou cestu. Žalobce si je vědom, že porušil právní předpisy, ale až od chvíle, kdy se o tom dozvěděl ze strany policie. V zaměstnání v Polsku žalobci sdělili, že může na tři dny do jiné země Evropské unie. V České republice žalobce nebydlí nikde; přicestoval za svou kamarádkou. Žalobce bydlí v Polsku na jím uvedené adrese. Žalobce je svobodný a v České republice nic nevlastní, v Rusku má firmu, o kterou se nyní stará jeho bratr. Na Českou republiku žalobce nemá žádné vazby, má peníze a dobrovolně vycestuje. Dne 25. 5. 2018 byl žalobce seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí. Téhož dne rozhodl správní orgán I. stupně tak, že uložil žalobci správní vyhoštění na jeden rok. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že rozhodnutí je přiměřené, neboť žalobce neuvedl žádnou vazbu k České republice. V Rusku žijí rodinní příslušníci žalobce a podniká tam. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, je zřejmé, co si myslí o právním pořádku České republiky.
6. Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, v němž namítl, že se správní orgán I. stupně nezabýval tím, zda-li žalobci z podané žádosti o pobytové oprávnění

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.

v Polsku nevyplývá oprávnění pobývat na území jiných států Evropské unie. Rozhodnutí o správním vyhoštění považuje žalobce za nepřiměřeně tvrdé a eventuálně navrhl vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým zamítl žalobcovu odvolání a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že neoprávněný pobyt na území České republiky byl správním orgánem zjištěn a prokázán dostatečným způsobem. Je-li účastník přesvědčen, že je oprávněn pobývat na území Polska pro dosud vedené řízení o žádosti o povolení k pobytu, žalovaný orgán uvedl, že předmětem vytýkaného jednání není cizincův pobyt na území Polska, ale jeho neoprávněný pobyt na území České republiky. Žalovaný správní orgán shledal, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je v souladu s ustanovením § 174a zákona o pobytu cizinců, když žalobce nemá na území České republiky žádné vazby a v Rusku má rodinu a podniká tam; rovněž mu tam nehrozí žádné nebezpečí, útrapy či jiné nelidské zacházení.

7. Městský soud v Praze Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.)), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že je žaloba důvodná.
8. V dané věci soud vyšel z uvedených právních předpisů:
9. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců „[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu“.
10. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 „[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, neprokáže-li cizinec věrohodným způsobem, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum“.
11. Žalobce argumentoval jak v podaném odvolání, tak v žalobě námitkou, že správní orgány neposuzovaly, zda mu z žádosti o pobytové oprávnění podané v Polsku vyplývá oprávnění pobývat i v jiných členských státech Evropské unie. Správní orgány vzaly za prokázané, že žalobce podal dne 14. 11. 2017 v Polsku žádost o pobytové oprávnění. Správní orgán I. stupně sice zjišťoval, zda má žalobce skutečně požádáno o pobyt v Polsku, nicméně ve svém rozhodnutí nevyvodil žádný závěr o tom, zda žalobce nemůže z důvodu této žádosti pobývat po určitý čas na území České republiky.
12. Správní orgán tak zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Dospěje-li správní orgán, že se osoba vyskytuje na území České republiky bez platného víza či pobytového oprávnění, zahájí s ní řízení o správním vyhoštění, jehož cílem je vydání rozhodnutí o správním vyhoštění s tím, že žalobce nesmí po určitou dobu vstupovat na území členských států Evropské unie. U rozhodování o správním vyhoštění nemůže správní orgán postupovat izolovaně ve vztahu k vlastnímu státu, ale s ohledem na následky rozhodnutí o správním vyhoštění musí vzít v potaz všechny okolnosti komplexně s přihlédnutím k jiným právům, jež by mohly osobám vyplývat v důsledku řízení vedených v jiných členských státech Evropské unie. Správní orgán I. stupně

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.

se ve svém rozhodnutí nijak nezabýval tím, zda žalobci nevyplyvá právo pobývat na území České republiky, např. po omezený čas, z důvodu podané žádosti o pobyt v Polsku.

13. Uvedenou vadu žalovaný neodstranil. Žalovaný k námitce odvolání ohledně práv vyplývajících z podané žádosti o pobyt v Polsku uvedl, že předmětem vytýkaného jednání není cizincův pobyt v Polsku, nýbrž jeho neoprávněný pobyt na území České republiky. Soud podotýká, že rozhodnutí o správním vyhoštění má následky pro všechny členské země Evropské unie, nelze proto strohým konstatováním uzavřít, že žalovaného žádost žalobce o pobyt v Polsku nezajímá. Navíc je úkolem správního orgánu posoudit, zda žalobci nevyplyvá z žádosti o pobyt v Polsku možnost pobývat dočasně na území České republiky. Jakoukoliv úvahu správního orgánu však nelze v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ani v napadeném rozhodnutí nalézt. Není úkolem soudu, aby nahrazoval činnost správních orgánů a doplňoval neuvedené důvody rozhodnutí. Dospěje-li soud k závěru, že se správní orgán nevypořádal se vším, co má vliv na rozhodnutí, případně odvolací správní orgán se všemi odvolacími námitkami, pak jsou dány předpoklady pro zrušení takového rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pro absenci rozhodných důvodů rozhodnutí. Pokud správní orgány dospěly k závěru, že z žádosti o pobytové oprávnění v Polsku žalobci nevyplyvá oprávnění k pobytu na území České republiky, měly jej odůvodnit s konkrétním odkazem na pravidla schengenského prostoru a aplikovat je na posuzovanou věc (např. čl. 21 bod 1 a definice povolení k pobytu, resp. co není povolením k pobytu dle č. 1 Schengenské prováděcí úmluvy), potom by se soud zabýval samotným právním názorem správního orgánu a tedy zákonností rozhodnutí. V daném případě však napadené rozhodnutí postrádá kvalifikovanou hodnotící úvahu, pouze je uvedeno prosté konstatování, že předmětem tohoto rozhodnutí je neoprávněný pobyt na území České republiky. Správní orgán však nepodrobil právní úvaze žalobcem namítanou možnost, že probíhající řízení o pobyt v Polsku zakládá oprávnění k pobytu i v jiném členském státě, zde v ČR. Soud proto shledal námitku nepřezkoumatelnosti za důvodnou. Požadavek přezkoumatelnosti rozhodnutí není samoučelný, je zárukou účastníka řízení na spravedlivý proces, neboť pouze znalost důvodů rozhodnutí mu umožní uplatnit relevantní žalobní body.
14. V rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce pobýval na území ČR nejméně dne 24.5.2018 bez víza nebo oprávnění k pobytu a při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a odst. zákona o pobytu cizinců přihlédl závažnosti a protiprávnosti jednání. Za polehčující okolnosti považoval skutečnost, že se žalovaný dopustil porušení právních předpisů poprvé a že spolupracoval, naopak přitěžující je skutečnost, že k ukončení protiprávního jednání nedošlo z vůle cizince a je pravděpodobné, že by v něm pokračoval dále. Zároveň správní orgán přihlédl k absenci vazeb k území ČR. Žalovaný k odvolací námitce nepřiměřenosti z důvodu pobytu na území ČR v trvání několika hodin uvedl, že žalobce neprokázal délku pobytu na území.
15. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců platí, že „*při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*“ Kritérium délky pobytu cizince na území je nutné vykládat ve smyslu posouzení vazby cizince k ČR, nikoli doby trvání protiprávního jednání. Doby pobytu cizince na území ČR lze obvykle zjistit pouze z výpovědi cizince, při opakované pobytové kontrole nebo po zániku českého pobytového oprávnění. V jiných případech je

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.

v zásadě nemožné ji zjistit. V dané věci nebylo vyvráceno tvrzení žalobce o jednodenním pobytu na území ČR, proto byl žalovaný povinen vycházet z takového zjištění, neboť tato skutečnost určuje závažnost protiprávního jednání. Druh protiprávního jednání je naopak určen porušením povinnosti disponovat pobytovým oprávněním pro vstup a pobyt na území ČR.

16. Správní vyhoštění není rozhodnutím sankční povahy v přísném slova smyslu, nýbrž rozhodnutím vyjadřujícím zájem státu na tom, aby se dotyčný cizinec na území státu nezdržoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 – 58). Soud se ztotožnil s žalobcem, že rozhodnutí o správním vyhoštění je s ohledem na konkrétní okolnosti nepřiměřeně přísným opatřením, jež není v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Byť nelze vyloučit, že se zde žalobce vyskytoval nelegálně déle než jeden den, byl prokázán pouze neoprávněný pobyt právě v délce jednoho dne. Vycházeli se ze skutečnosti, že žalobci byl prokázán jeden den nelegálního pobytu na území České republiky, v Polsku probíhá řízení o jeho žádosti o pobyt a nezpůsobil narušení veřejného pořádku či nespáchal trestnou činnost, je vhodnější uvažovat o vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Pokud žalobci vyplývá právo na pobyt v Polsku do rozhodnutí o žádosti o pobyt, je přiměřenější uložit žalobci povinnost opustit území, nikoli jej vyhostit, což by zabránilo žalobci také vstoupit na území Polska. Námitku o potencionálním řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 8 zákona o pobytu cizinců soud nepovažuje za důvodnou. Vzhledem k výši horní hranice doby vyhoštění dle daného ustanovení zjevně žalobce nehodlal namítat, že mu mělo být uloženo správní vyhoštění na dobu delší, ale zejména dané ustanovení by v dané věci nebylo aplikovatelné, jestliže se žalobce na území Polska (členského státu) zdržoval oprávněně.
17. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s námitkou žalobce o jeho pobytovém oprávnění na základě řízení o jeho žádosti o povolení k pobytu v Polsku, proto soud napadené rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a zároveň jej zrušil i pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. z důvodu nesprávné aplikace § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán právním názorem soudu v tomto rozsudku. Žalovaný je povinen se řádně vypořádat s odvolací námitkou pobytového oprávnění a případně uložit žalobci povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců, nebudou-li zjištěny nové skutečnosti, které by vyloučily závaznost výše uvedeného právního závěru soudu o nepřiměřenosti správního vyhoštění.
18. Žalobce byl v řízení úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a příprava, a podání žaloby ve věci samé. Dle ustanovení § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3.100,- Kč (2 x 3.100,- Kč = 6.200,- Kč). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu tvoří 300,- Kč za každý úkon (2 x 300,- Kč = 600,- Kč). Odměna advokáta tak celkem činí 6.800,- Kč. Právní zástupce je plátcem DPH, proto se jeho odměna zvyšuje o 21% na celkovou částku ve výši 8.228,- Kč.
19. Soud rozhodl v posuzované věci bez jednání, neboť byly pro takový postup dány předpoklady stanovené v § 51 odst. 1 a § 76 odst. 1 s. ř. s

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 4. dubna 2019

Mgr. Kamil Tojner v.r.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. M.